

A gyermek utáni ellátások a TB rendszerében¹

VÉDELMI INTÉZKEDÉSEK.....	2
A GYERMEK UTÁNI ELLÁTÁSOK A TB RENDSZERÉBEN	5
I. Családtámogatási ellátások	6
II. Az egészségbiztosítás pénzbeli ellátásai.....	7
MAGYAR ÁLLAMKINCSTÁR E-ÜGYFÉL.....	11
ELEKTRONIKUSAN IS INTÉZHETŐ SZOLGÁLTATÁSOK (CSALÁD, EGÉSZSÉGÜGY, NYUGDÍJ, JUTTATÁSOK)	14

¹ Utolsó frissítés: 2021.12.31. napján hatályos jogszabályok és 2022.01.21. napján hatályos védelmi intézkedésekről szóló szabályok szerint

VÉDELMI INTÉZKEDÉSEK

A Kormány az élet- és vagyónbiztonságot veszélyeztető tömeges megbetegedést okozó SARS-CoV-2 koronavírus világjárvány (a továbbiakban: koronavírus világjárvány) következményeinek elhárítása, a magyar állampolgárok egészségének és életének megóvása érdekében **Magyarország egész területén továbbra is veszélyhelyzet van érvényben. A Parlament módosította a koronavírus-világjárvány elleni védekezésről szóló törvényt, amelynek hatálya és így a koronavírus-járvány miatti veszélyhelyzet 2022. június elsejéig tart.² Így továbbra is biztosítható a hatékony és gyors döntéshozatal ahhoz, hogy a járvány okozta nehézségekre rugalmasan lehessen válaszokat adni. Amennyiben a járványhelyzet lehetővé teszi, a Kormány kezdeményezni fogja a veszélyhelyzet korábbi megszüntetését.**

2022. június 18-áig³ hosszabbította meg a Kormány a járványügyi készütséget. A rendelet szerint az eddig 2021. december 18-áig tartó időszak határidejét 2022. június 18-ig tolták ki.

A védelmi intézkedések aktuális, részletes szabályairól a <https://www.jogpontok.hu/Tajekoztatok> oldalon található tájékoztató anyagban olvashatóak további fontos információk.

² 2021. évi CXXX. törvény a veszélyhelyzettel összefüggő egyes szabályozási kérdésekről

³ 705/2021. (XII. 15.) Korm. rendelet a járványügyi készütség bevezetéséről szóló 283/2020. (VI. 17.) Korm. rendelet módosításáról

Meghosszabbították a lejáró határidőket és kitölték az életkori határokat a veszélyhelyzet lejártát követő 30. napig egyes családi támogatásoknál⁴. Többek között:⁵

- Ha valaki a veszélyhelyzet alatt töltötte be a családi otthonteremtési kedvezménynél (CSOK) az előre vállalt gyermekek esetén a feleségnek előírt 40. vagy a babaváráó támogatásnál előírt 41. életévet, jogosult marad a támogatásra a veszélyhelyzet lejártát követő harmincadik napig.
- Meghosszabbodik a különböző okiratok, például a társadalombiztosításijogviszony-igazolás 30 napos felhasználhatósága is.
- Aki a veszélyhelyzet ideje alatt elveszíti a munkáját, nem esik el a családtámogatások igénybevételenek lehetőségétől, mert a veszélyhelyzet időszakát is beleszámítják a folyamatos társadalombiztosítási-jogviszonyba. Akkor is folyamatosnak tekintik a társadalombiztosítási-jogviszonyt, ha a veszélyhelyzet lejártát követő 3 hónapon belül ismét elhelyezkedik az, aki korábban elveszítette az állását.
- A veszélyhelyzet alatt a babaváráó támogatás esetén a várandósok meghatalmazhatják párjukat, hogy egyedül intézhessék az igénylést.

⁴ 567/2020. (XII. 9.) Korm. rendelet a családok anyagi biztonságának erősítése érdekében szükséges, a veszélyhelyzettel összefüggő egyes rendelkezésekről

⁵ Hatályát a 271/2021. (V. 21.) Korm. rendelet 1. § 33. a koronavírus-világjárvány elleni védekezésről szóló 2021. évi I. törvény hatályvesztéséig meghosszabbította.

- A hitelmoratórium a 2020. március 18. előtt felvett babaváró támogatásra és CSOK-hoz felvett kölcsön visszafizetésére is vonatkozik. A hitelmoratórium ideje alatt a kezességvállalási díjat sem kell megfizetni, a CSOK-hoz nyújtott állami kamattámogatás maximum 25 éves időszaka pedig meghosszabbítható a moratórium idejével.

A GYERMEK UTÁNI ELLÁTÁSOK A TB RENDSZERÉBEN

A gyermekeket vállaló és nevelő családok, illetve egyedülálló szülők és a gyermekek jóléte, anyagi biztonságuk elősegítése fontos társadalompolitikai cél. A gyermekvállalással és gyermekneveléssel összefüggésben az állam által megállapított és folyósított ellátások rendszerét igyekszik bemutatni jelen kiadvány. A gyermekekkel kapcsolatban igénybe vehető könnyítések, kedvezmények és ellátások a mindennapi élet számos területén jelentkeznek, így jogi szabályozásuk sem csupán egy jogterületre vagy jogágra összpontosul, hiszen a társadalombiztosítási jog területétől a munkajog világán át (pl. gyermek utáni pótszabadság, fizetés nélküli szabadság, stb.) az adójogig (pl. adókedvezmény) számos törvény és rendelet szolgáltatja a szóban forgó ellátások szabályozási hátterét. A gyermekvállalással és gyermekneveléssel kapcsolatban igénybe vehető ellátások egy összehangolt rendszert alkotnak, melyben az egyes juttatások a szülők mindenkori élethelyzetétől is függően és időben eltérő mértékben segítik a családokat, mint Magyarország legfontosabb nemzeti erőforrását és a társadalom alapvető egységét.

A gyermekek utáni pénzbeli ellátások különféleképpen csoportosíthatók. Az ellátások egy része a TB rendszerében jelentkezik, ezen ellátásokat a biztosított szülők vehetik igénybe, akik járulékot fizettek. Az ellátások másik kategóriája a családtámogatási ellátások csoportja, amely nem kötődik korábbi járulékfizetéshez, hanem a gyermek után mindenkinek járó ellátások gyűjtőfogalma. Ez utóbbi körbe tartozó juttatások úgymond alanyi jogon, azaz előfeltétel nélkül vagy minimális követelmények mentén,

pusztán a gyermekek nevelésére tekintettel vehetők igénybe. A TB ellátások viszont nem minden gyereket nevelő szülőnek járnak, csak azoknak, akik a TB rendszerében meghatározott feltételeket teljesítették.

A gyermek utáni egyes ellátásokhoz kapcsolódóan két törvény szabályait kell, hogy figyelembe vegyük:

1. a gyermekvállaláshoz és neveléshez kapcsolódó családtámogatási ellátások a családok támogatásáról szóló törvény⁶ alapján összegezve, míg az egészségbiztosítás (TB) pénzbeli ellátásai a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló törvény⁷ alapján részletesen.

I. Családtámogatási ellátások

A „családtámogatási ellátások” egy gyűjtőfogalom, amely magában foglalja a családtámogatási ellátások különböző formáit:

Családtámogatási ellátások		
	Az ellátás neve	
I.	Anyasági támogatás	
II.	Családi pótlék	Nevelési ellátás
		Iskoláztatási támogatás
III.	Gyermekgondozási támogatás	Gyermekgondozást segítő ellátás (GYES)

⁶ A családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény (Cst.)

⁷ A kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény (Ebtv.)

		Gyermeknevelési támogatás (GYET)
--	--	----------------------------------

II. Az egészségbiztosítás pénzbeli ellátásai

A társadalombiztosítási rendszer két nagy alrendszere a nyugdíjbiztosítási és az egészségbiztosítási rendszer. Az egészségbiztosítási rendszerben találjuk az egészségbiztosítás pénzbeli ellátásait, mely a családtámogatási ellátásokhoz hasonlóan ugyancsak egy gyűjtőfogalom.

Az egészségbiztosítás pénzbeli ellátásai		
	Az ellátás neve	
IV.	Csecsemőgondozási díj (CSED)	
V.	Gyermekgondozási díj	GYED
		nagyszülői GYED
		GYED extra
		diplomás GYED
VI.	Gyermekek otthongondozási díja GYOD	
VII.	Örökbefogadói díj	
VIII.	Táppénz (baleseti táppénz)	
IX.	Gyermekápolási táppénz (GYÁP)	

Kisgyermekkel otthon lévők szövetkezete

A kisgyermekkel otthon lévők szövetkezete⁸ olyan speciális szövetkezet, amelynek **célja nem nagyszülőként gyermekgondozási díjban vagy gyermekgondozást segítő ellátásban részesülők vagyoni, szociális, kulturális helyzetének előmozdítása, lehetőséget biztosítva arra, hogy a tagok rugalmas keretek között a foglalkoztatásba bekapcsolódjanak, illetve abban újra részt vehessenek, közösséghez tartozhassanak.** A kisgyermekkel otthon lévők szövetkezetének **célja továbbá az is, hogy elősegítse a tagok között a kisgyermek gondozásához, neveléséhez kapcsolódó tudás- és ismeretanyag átadását, valamint tapasztalatcserét, ezen túlmenően pedig hozzásegítse tagjait a kisgyermek gondozását, nevelését érintő új ismeret- és tudásanyag megszerzésének lehetőségéhez.**

A kisgyermekkel otthon lévők szövetkezete minden olyan tevékenységet gyakorolhat, amelyet jogszabály nem tilt és egybeesik az előzőekben meghatározott célkitűzésekkel.

A kisgyermekkel otthon lévők szövetkezetének **csak természetes személy** tagjai lehetnek.

A kisgyermekkel otthon lévők szövetkezete **tagjainak legalább 90%-a olyan természetes személy, aki nem nagyszülőként gyermekgondozási díjban vagy gyermekgondozást segítő ellátásban részesül.** A

⁸ 2021. évi LXXXV. törvény egyes törvényeknek a kisgyermekkel otthon lévők szövetkezete létrehozásával összefüggő módosításáról

kisgyermekkel otthon lévők szövetkezetének nem lehet **személyes közreműködést** nem vállaló tagja.

A tagfelvételi kérelemben a tagságra jelentkező személynek (a továbbiakban: tagjelölt) **nyilatkoznia kell** arról, hogy

- a) a szövetkezet tagjává kíván válni,
- b) nem nagyszülőként gyermekgondozási díjban vagy gyermekgondozást segítő ellátásban részesül,
- c) a szövetkezet alapszabályában foglaltakat elfogadja, magára nézve kötelezőnek ismeri el,
- d) vállalja a szövetkezet tevékenységében való személyes közreműködést
- e) vállalja a szövetkezet alapszabályában meghatározott vagyoni hozzájárulás teljesítését (ez lehet pénzbeli vagy nem pénzbeli),
- f) a tagoknak biztosított előnyökkel élni kíván, a tagoknak biztosított szolgáltatásokat igénybe kívánja venni, és
- g) a tagsága létesítésének nincs akadálya, és személyes közreműködését a munkavégzésre irányuló jogviszonyára vonatkozó szabályokkal összhangban fogja teljesíteni, ha egyébként munkavégzésre irányuló jogviszonyban áll.

A kisgyermekkel otthon lévők szövetkezete célhoz kötött **ismeretfejlesztési és edukációs alapot** képez. Az ismeretfejlesztési és edukációs alap célja, hogy fedezetet nyújtson a szövetkezet tagjai számára a kisgyermek gondozására, nevelésére irányuló ismeret-, tudásanyag, valamint tapasztalat bővítésére és megszerzésére, továbbá a tagok edukációjára.

A kisgyermekkel otthon lévők szövetkezete által nyújtott szolgáltatásokért szolgáltatási díjat kell fizetni. A kisgyermekkel otthon lévők szövetkezete az éves nettó árbevételének legalább 85%-át a tagok között személyes közreműködésük arányában osztja fel.

A kisgyermekkel otthon lévők szövetkezete közgyűlésén a vagyoni hozzájárulás mértékére tekintet nélkül minden tagnak egy szavazata van.

A kisgyermekkel otthon lévők szövetkezete a tagjával **tagsági megállapodást** köt a személyes közreműködés konkrét tartalmára, módjára és ellentételezésére vonatkozóan. Tag a személyes közreműködését **külső szolgáltatás** keretében is teljesítheti.

A gyermekgondozási díjban vagy gyermekgondozást segítő ellátásban részesülő tag **tagsági jogviszonya megszűnik** azon a napon, amelytől sem gyermekgondozási díjban, sem gyermekgondozást segítő ellátásban nem részesül.

Magyar Államkincstár E-ügyfél

A Magyar Államkincstár E-ügyfél oldalán egyszerűen intézheti hivatalos ügyeit. Megtalálhatóak azok a formanyomtatványok, amelyek a családtámogatásokkal és a fogyatékosági támogatással kapcsolatban hatályosan használatban vannak.

Amennyiben elektronikusan szeretne ügyet indítani, rendelkeznie kell ügyfélkapus regisztrációval (nem ideiglenes, hanem már aktivált ügyfélkapus regisztrációval) és az ügyfélkapun keresztül tud bejelentkezni portálra.

<https://eugyfel.allamkincstar.gov.hu/>

- Online beadható űrlapok:

A bejelentkezett felhasználók a rendszerbe online rögzíthetik a kérelmeiket, melyek validálás után tárolódnak a rendszerben. „A rögzített kérelmeim” menüpontban meg is tekinthetők a rögzített kérelmek. Elektronikusan is indítható ügyek kérelemnyomtatványai között azok a nyomtatványok találhatók, melyek kitöltésével ügyfélkapun keresztül elektronikusan tud kérelmet benyújtani.

- Kérelem anyasági támogatás megállapítására
- Kérelem családi pótlék megállapítására
- Kérelem családi pótlék megállapítására intézményi elhelyezés esetén
- Kérelem gyermekgondozást segítő ellátás megállapítására
- Kérelem gyermeknevelési támogatás megállapítására

- Kérelem fogyatékosági támogatás megállapítására
- Kérelem anyasági támogatás megállapítására külföldön született és külföldön élő magyar állampolgárságú/nem magyar állampolgárságú "Magyar igazolvánnyal" rendelkező gyermek esetén
- Kérelem életkezdesi letéti számla megnyitása iránt külföldön élő magyar állampolgárságú/nem magyar állampolgárságú 'Magyar igazolvánnyal' rendelkező gyermek esetén

- **Offline beadható űrlapok:**

A kérelmek validálás után pdf-be generálódnak, így lementhetőek és nyomtathatóak.

- Kérelem anyasági támogatás megállapítására
- Kérelem családi pótlék megállapítására
- Kérelem családi pótlék megállapítására intézményi elhelyezés esetén
- Kérelem gyermekgondozást segítő ellátás megállapítására
- Kérelem nagyszülői gyermekgondozási segély megállapítására
- Kérelem gyermeknevelési támogatás megállapítására
- Kérelem fogyatékosági támogatás megállapítására
- Kérelem anyasági támogatás megállapítására külföldön született és külföldön élő magyar állampolgárságú/nem magyar állampolgárságú "Magyar igazolvánnyal" rendelkező gyermek esetén
- Kérelem életkezdesi letéti számla megnyitása iránt külföldön élő magyar állampolgárságú/nem magyar

állampolgárságú 'Magyar igazolvánnyal' rendelkező
gyermek esetén

- **Letölthető űrlapok:**

A különböző ellátások kérelmezéséhez szükséges
dokumentumok tölthetőek le Microsoft Word
formátumban.

- Kérelem anyasági támogatás megállapítására
- Kérelem családi pótlék megállapítására
- Kérelem családi pótlék megállapítására intézményi
elhelyezés esetén
- Igazolás tartósan beteg, súlyosan fogyatékos
gyermekről
- Igazolás tanulói jogviszony fennállásáról
- Igazolás SNI gyermek tanulói jogviszonyának
megszűnéséről
- Kérelem gyermekgondozást segítő ellátás
megállapítására
- Nyilatkozat nagyszülői gyermekgondozási segély
megállapításához
- Kérelem gyermeknevelési támogatás
megállapítására
- Kérelem fogyatékosági támogatás megállapítására
- Melléklet a közösségi koordinációs rendeletek
hatálya alá tartozó személyek jogosultságának
megállapításához
- E-411: Információ kérés a családi juttatásokra való
jogosultságról a családtagok lakhelye szerinti
- E-401: A család összetételére vonatkozó igazolás a
családi juttatások odaítélésének alkalmazásához

Elektronikusan is intézhető szolgáltatások (család, egészségügy, nyugdíj, juttatások)

Az Ügyfélkapu segítségével a személyazonosság igazolása mellett intézhetjük ügyeinket elektronikus ügyintézés nyújtó intézményekkel.

A www.magyarország.hu oldalon számos szolgáltatás található, bizonyos szolgáltatások kizárólag Ügyfélkapu-regisztrációval vehető igénybe, mások anélkül is használhatóak. További részletek a www.magyarország.hu oldalon, a Szolgáltatások listájában olvashatóak

Az alábbiakban a fontosabb, a JOGpontok projektek jogterületeit tekintve releváns és online is indítható ügykörök kerülnek felsorolásra, melyeknél az „Ügyintézés indítása” linkre kattintva kezdhető meg az ügyek intézése:

Család

Születés

- Csecsemőgondozási díj

Anyakönyvi kivonat

- Anyakönyvi kivonat kiállítása iránti kérelem

Egészségügy

Egészségbiztosítás egészségügyi szolgáltatásai

- Betegéletút lekérdezése iránti kérelem
- EESZT Elektronikus Egészségügyi Szolgáltatási Tér
- TAJ nyilvántartással összefüggő szolgáltatások

Egészségbiztosítás pénzbeli ellátásai

- NEAK elektronikus nyomtatványok
- Táppénz keresőképtelenség esetén
- Társadalombiztosítási járulék

Nyugdíj, juttatás, segély

Családok támogatása

- Anyasági támogatás iránti kérelem
- Családi pótlék igénylés – iskoláztatási támogatás
- Családi pótlék – nevelési ellátás
- Gyermekgondozási díj (GYED)
- Gyermekgondozást segítő ellátás (GYES)
- Gyermeknevelési támogatás
- Nagycsaládosok személygépkocsi-szerzési támogatása

Szociális ellátás

- Aktív korúak ellátásának igénylése
- Idős korúak járadékának igénylése
- Tanulmányi támogatások
- Települési támogatás keretében nyújtott lakásfenntartási támogatás

Társadalombiztosítási nyugellátás

- ENYENYI adatszolgáltatás
- Nyugdíjbiztosítási adategyeztetés
- Társadalombiztosítási egyéni számla
- Társadalombiztosítási nyugellátás igénylése elektronikus úton